

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Telefon: (06-1) 443-5573, Telefax: (06-1) 443-5733

BM telefon: 33-104, 33-140, BM telefax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/520/ /2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a Panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület 110/2012. (III. 21.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Törvényszéknek címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A Panaszos 2011. március 23-án postai úton a Független Rendészeti Panasztestületnél (a továbbiakban: Panasztestület) terjesztette elő panaszát, a Budapest XIV. kerület, Hősök terén 2011. március 15-én fogatosított rendőri intézkedéssel szemben.

A Panaszos panaszában előadta, hogy 2011. március 15-én az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából tartott rendezvényen vett részt Budapesten, a Hősök terén, amikor rendőri intézkedést fogatosítottak vele szemben. Az intézkedést vezető rendőr nem mutatkozott be, csak felszólította, hogy igazolja magát. A Panaszos közölte, hogy az iratai a tőle kb. tíz méterre parkoló járművében vannak. A rendőrök nem indokolták meg, hogy miért nem vehette magához és mutathatta be okmányait, holott a járműve akadálytalanul megközelíthető lett volna. A Panaszost testi kényszer alkalmazásával (kezeit hátracsavarva) egy rendőrségi mikrobuszhoz kísérték, megbilincsték, majd a BRFK Gyorskocsi utcai objektumába előállították. Onnan a Szent János Kórházba kísérték vizsgálatra. A Panaszost visszazállították a Gyorskocsi utcai objektumba, ahol jegyzőkönyvben meghallgatták. A Panaszos előállításának időtartama 2011. március 15-én 11:20 órától 22:05 óráig tartott, ami után szabadon engedték. A Panaszos megkapta az igazolást és az előállítás időtartamának meghosszabbításáról szóló határozatot is. Az előállítás indokáról azonban csak a kihallgatásakor és az arról szóló jegyzőkönyvből értesült.

A Panaszos a vele szemben fogatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – a Panasztestülethez benyújtott panasza, valamint a 2012. július 9-én tett nyilatkozata alapján – az alábbiakat sérelmezte:

- igazoltatását;
- előállítását;
- nem kapott kellő felvilágosítást előállításának okáról;
- ruházátátvizsgálását;
- előállításának indokolatlanul hosszú időtartamát;
- az orvosi vizsgálatra bilincsbe és „vezetőszáron” kísérték;
- az intézkedés során tanúsított tiszteletlen rendőri magatartást.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, a 13. §-ában garantált tulajdonhoz, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, az abból levezethető testi épséghez és személyi integritáshoz, az 55. § (1) bekezdésében rögzített személyi szabadsághoz fűződő, továbbá az 59. § (1) bekezdésében foglalt személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület megállapította, hogy a felvilágosítási kötelezettség hiányos teljesítése miatt csekély mértékben sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Panasztestület álláspontja szerint a bilincs alkalmazása indokolatlan és aránytalan volt, ezzel sérült a Panaszos emberi méltósághoz, illetve személyi szabadsághoz fűződő joga. A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy a Panaszos az előállítása során 12:35 óra és 13:25 óra közötti időben nem történt a panaszossal kapcsolatos eljárási cselekmény, ezzel sérült a Panaszos személyes szabadsághoz való joga.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A panasz tényállásának tisztázása érdekében a Ket. 51. § (2) bekezdése alapján a Panaszost 2012. május 22-én nyilatkozattételre hívtam fel. A Ket. 33. § (3) bekezdése értelmében a nyilatkozattétel visszaérkezésének ideje nem számít be az ügyintézési határidőbe.

A panaszolt rendőri intézkedés tevékenységsorozata összetett tényállást képezett, amelynek minden részletre kiterjedő tisztázására formalizált eljárásban a Panasztestületnek – törvényi felhatalmazás hiányában – nem volt módja, azonban a Ket. alapján folytatott eljárásban történő döntés előkészítése azt szükségessé tette. A tényállás tisztázására fogantatandó eljárási cselekmények, tárgyi bizonyítási eszközök beszerzésére az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésében biztosított ügyintézési határidőn belül nem voltak végrehajthatók, ezért 2012. június 19-én a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az ügyintézés határidejének – 2012. június 22-től számított – harminc nappal történő meghosszabbítása felől végzésben döntöttem. Mindezek figyelembevételével az eljárás befejezésének határideje 2012. július 30.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi tárgyi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- 2011. március 23-án kelt, a Panasztestületnek postai úton megküldött panasz;
- 2011. május 11-én kelt, a Panasztestületnek postai úton megküldött panasz kiegészítés,
- az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 2011. március 15-én kelt, 01080/5838/2011/id. számú jelentés;
- 2011. március 15-én kelt, 01140-127-44/2011. szabs. számú határozat az előállítás meghosszabbításáról;
- 2011. március 15-én kelt, „Nyilatkozat” előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről, az étel-miszer és az írásos tájékoztatók átvételéről (szám nélküli);
- Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Bűnügyi Szervek Bűnügyi Technikai Osztály Bűnügyi- és Fogdaorvosi Alosztály 2011. március 15-én kelt, 1629/2011. számú Orvosi vélemény befogadáshoz;
- Fővárosi Önkormányzat Szent János Kórháza és Észak-budai Egyesített Kórházai Traumatológiai szakambulancián 2011. március 15-én kelt, szám nélküli járóbeteg vizsgálati lap;
- 2011. március 15-én kelt, 01000/22074/2011/id. számú parancsnoki kivizsgálás;
- 2011. március 15-én kelt, előállított/elővezetett személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről, az étel-miszer és az írásos tájékoztatók átvételéről szóló nyilatkozat (szám nélküli);
- 2011. március 15-én kelt, szabadlábra helyezésről szóló dokumentum (szám nélküli);
- BRFK Bűnügyi Szervek Gazdaságvédelmi Főosztály Korruptciós Bűnözés Elleni Osztály által kiállított és 2011. március 15-én kelt, 01140-127-44/2011. szabs. számú igazolás;
- 2012. január 17-én kelt, a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság 01080/105-3/3/2011. P. számú összefoglaló jelentése;

- 2011. május 12-én kelt, a BRFK Hivatala 01000-105-617/8/2011. P. számú jelentése;
- 2011. április 15-én kelt, a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Fogda és Kisérőőr-Szolgálati Alosztály 01000/16826/2011/ált. számú jelentése;
- 2011. március 15-én kelt, BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányság 0110-127/44-1/2011/Szabs. számú eljárás alá vont személy meghallgatásáról szóló jegyzőkönyv;
- 2012. május 29-én kelt, BRFK Hivatala 01000-105/642-1/2012. P. számú jelentése;
- 2012. június 3-án kelt, 29000-105/520-4/2012. RP. számra beiktatott nyilatkozattétel;
- 2012. július 9-én az ügyfél meghallgatásáról készült 29000-105/520/7/2012. RP. számú jegyzőkönyv;
- Az ügyfél által becsatolt 38 másodpercnyi videofelvétel.

III.

A rendőri intézkedés ellen a Panaszos által konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A Panaszos igazoltatásával kapcsolatban az alábbiakat állapítottam meg.

Az Rtv. 30. §-a alapján:

„(1) A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

(3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

(4) A rendőrség a nyilvános forgalom számára nyitva álló helyen őrizetlenül hagyott, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyat szükség esetén az elvárható gondossággal eltávolíthatja, megsemmisítheti.”

Az intézkedés időpontjában hatályos, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (1) és (2) bekezdése alapján:

„(1) A fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott-tartózkodókat igazoltatják.

(2) Fokozott ellenőrzés végrehajtását az egész ország területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató, illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi igazgató, a rendészeti igazgató, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá a hatáskörüik szerint ellátott speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Köztársasági Őrezred parancsnoka vagy a Készenléti Rendőrség parancsnoka rendelheti el.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján:

„(1) A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A BRFK Hivatalának 01000-105-617/8/2011. P. számú jelentése alapján Budapest területére 01000-940/2011. ált. számú egyedi utasításban foglaltak szerint, 2011. március 15. napjára fokozott ellenőrzés elrendelésére került sor.

A Budapest, XIV. kerület Hősök terén megtartott rendezvényen a rendőrség helyszíni parancsnoka 10:50 órakor, 10:51 órakor és 10:52 órakor felszólította a téren összegyűlteket: *„Figyelem! Itt a rendőrség helyszíni parancsnoka beszél. Tájékoztatom Önöket, hogy cselekményük jogsértő, ezért felszólítjuk Önöket, hogy a jogsértő cselekményt fejezzék be, ellenkező esetben rendőri intézkedésre kerül sor.”* A rendőri intézkedéseket a felszólítások ellenére a téren tartózkodó, formaruhát viselő és alakzatban álló személyekkel szemben kezdeményezték, akik a felszólításokra nem reagáltak.

A panaszos – saját előadása szerint is – az egyforma ruházatot viselő, sorban álló személyek között vett részt a rendezvényen a téren felállított négyszögformában állva, mely magatartása alkalmas lehetett az intézkedés időpontjában hatályos szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 152/B. §-ában foglalt felosztott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértésének megvalósítására.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a Panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdése alapján a közrend, közbiztonság védelme érdekében (szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt) megfelelő jogalappal került sor, ezért az igazoltatással kapcsolatos panaszt elutasítom.

2.) Az előállítással kapcsolatos panasz tárgyában az alábbiakat állapítottam meg.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) és f) pontja szerint:

„(2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;
f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”

Az Rtv. 47. §-a szerint:

„A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.”

A Szolgálati Szabályzat 59. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszer akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.
(2) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr felhasználhatja az önvédelmi fogásokat is.”

Szolgálati Szabályzat 43. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell, ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.”

Az előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 01080/5838/2011/id. számú jelentés szerint a Panaszos előállítására, illetve kényszerítő eszköz alkalmazására az alábbi indokok miatt került sor:

„(...) [a Panaszost] személyazonosságának igazolására szólítottam fel, mely során az intézkedés alá vont személy közölte velem, hogy a személyi igazolványa nincs nála, valamint olyan okmány amivel hitelt érdemlően tudná magát igazolni szintén nincs nála. Ezek után közöltem az intézkedés alá vont személlyel, hogy a rendezvény feloszlásával kapcsolatos felszólításoknak nem tett eseket és ezzel szabálysértést, valamint szabálysértés továbbfolytatását követette el. Az intézkedés alá vont személlyel továbbá közöltem, hogy szabálysértés továbbfolytatása miatt és adatainak hitelt érdemlő megállapítása végett őt a Bp. II. ker. Gyorskocsi u. rendőrségi objektumba elő fogom állítani. (...) [a Panaszos] többszöri felszólításomra sem volt hajlandó együttműködni, valamint velünk jönni, ezért nevezett személy felszólítottam, hogy » A törvény nevében a rendőri intézkedésnek vesse alá magát, mert ha nem együttműködő, akkor vele szemben kényszerítő eszközt fogok alkalmazni! « [a Panaszos] a rendőri felszólítást figyelmen kívül hagyta (...), ezért testi kényszer alkalmazásával (...) r. őrm. az intézkedés alá vont személy bal alkarját bal kezével megfogta, míg ezzel megegyező időben (...) r. zls. az intézkedés alá vont személy jobb /zászló tartó kéz/ alkarját, míg (...) r. őrm. az intézkedés alá vont jobb felkarját fogta meg. ”.

A Panaszos panaszában, annak kiegészítésében, nyilatkozatában, illetőleg a 29000-105/520/7/2012. RP. számú, meghallgatásáról készült jegyzőkönyvben azt állította, hogy igazoltatása alkalmával tájékoztatta az őt igazoltató rendőröket arról, hogy személyi igazolványa az intézkedés helyszínétől kb. 8-10 méterre lévő motorkerékpárjában található. Álláspontja szerint mellőzhető lehetett volna előállítása, ha a rendőrök a motorkerékpárjához kísérik, és a helyszínen megállapítják személyazonosságát. A Panaszos meghallgatása alkalmával ezzel kapcsolatosan egy 38 másodperces videofelvételt csatolt az eljárás bizonyítékai közé.

A BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság 2012. január 17-én kelt, 01080/105-3/3/2011. P. számú összefoglaló jelentése azt tartalmazza, hogy az intézkedésben részt vevő rendőrök meghallgatásukkor egybehangzóan azt állították, hogy a Panaszos nem jelezte iratainak hollétét.

A Panaszos által csatolt 38 másodperces videofelvétel megtekintésre került, a felvételt annak ismeretlen készítője mozgása során több szögből rögzítette. A felvételen látható, hogy három egyenruhában lévő rendőr odalép egy zászlót tartó személyhez, aki láthatóan a Panaszos. A Panaszos fekete színű, Bocskai típusú sapkát és fekete színű gyakorló ruházat szerű formazubbonyt visel, kezében fekete színű feliratos (nem olvasható) zászlót tart. A felvételen látható, hogy a Panaszossal szemben álló rendőr beszél a Panaszoshoz, majd megfogja annak zászlót tartó jobb karját, illetőleg a Panaszos háta mögött, annak bal oldalán tartózkodó másik rendőr megfogja a Panaszos jobb karját, majd együtt elindulnak a Panaszos bal karjának irányába. A felvételen más értékelhető esemény nem látható, az intézkedés során elhangzottakból nem hallható semmi.

A panaszos által benyújtott bizonyíték nem támasztotta alá azon állítását, hogy az intézkedő rendőrökkel közölte az iratainak hollétét, ennek megfelelően e körben nem tudta cáfolni a rendőrök által elmondottak valóságtartalmát.

Az ismertetettek alapján megállapítom, hogy az intézkedő rendőrök jogszabályi felhatalmazás birtokában (Rtv. 33. § 2. bekezdés a) és f) pontja), indokoltan állították elő a Panaszost.

A Panaszos azon állítását, miszerint előállítását mellőzni lehetett volna, hiszen a közelben lévő járművében voltak elhelyezve okmányai és így személyazonossága megállapítható lehetett volna, teljesen figyelmen kívül hagytam, ugyanis a Szolgálati Szabályzat 43. § (1) bekezdése kötelező érvennyel megfogalmazza, hogy a megkezdett előállítást mellőzni nem lehet, amennyiben az intézkedés alá vont személlyel szemben kényszerítő eszközt alkalmaztak. Tekintettel arra, hogy a Panaszossal szemben kényszerítő eszköz (testi kényszer) alkalmazására is sor került, ezek alapján előállításának mellőzésére nem volt lehetőség. Mindezek alapján megállapítható, hogy nem lett volna indokolt az sem, hogy ezek után a Panaszost motorkerékpárjához kísérjék, majd ott személyazonosságát megállapítsák.

Az ismertetettek alapján megállapítom, hogy a panasz megalapozatlan, ezért azt elutasítom.

3.) A Panaszos sérelmezte, hogy nem kapott kellő felvilágosítást előállításának okáról.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján:

„(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.”

A panasz kapcsán az alábbi bizonyítékokat vettem figyelembe:

A BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság 01080/5839/2011/id. számú elfogás végrehajtásáról / kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése szerint: *„(...) az előállítás okáról a tájékoztató kiadásra került”.*

A „Nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről” című szám nélküli dokumentumon feltett kérdésnél: *„(...) az előállítással, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezéssel, illetve az ott tartózkodással kapcsolatos jogaimról és kötelezettségeimről, valamint jogorvoslati lehetőségeimről tájékoztattak”,* az „igen” válasz van megjelölve (aláhúzva). A kérdésre adott válasz alatt a Panaszos aláírása olvasható.

Megállapítom, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdésben előírt tájékoztatás megtörtént, amelyet a Panaszos aláírásával igazolt is, ezek alapján a panasz alaptalan, ezért azt elutasítom.

4.) A Panaszos sérelmezte ruházatátvizsgálását.

Az Rtv. 31. § (1) és (2) bekezdései alapján:

„(1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

(2) A ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.”

Szolgálati Szabályzat 40. § (1) és (2) bekezdése alapján:

„(1) A ruházat, csomag és jármű átvizsgálása bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetése tárgyi bizonyítási eszközeinek felkutatására, közbiztonságra veszélyes eszközök kiszűrésére irányulhat.

(2) Ruházat-, csomag-, járműátvizsgálásra kerülhet sor különösen:

a) igazoltatás során,

b) fokozott ellenőrzés során,

c) személyi szabadságot korlátozó intézkedések foganatosításakor,

d) rendezvény, esemény alkalmával meghatározott területre belépő személyek esetében,

e) az állam működése, illetve a lakosság ellátása szempontjából fontos létesítményekbe való be- és kilépéskor.”

Megállapítom, hogy a Panaszossal szemben foganatosított ruházatátvizsgálás az ismertetett jogszabályi felhatalmazás alapján indokoltan történt, ezért az azzal szembeni panaszt elutasítom.

5.) A Panaszos sérelmezte előállításának indokolatlanul hosszú időtartamát.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint:

„(3) A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”

A BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság munkatársai által készített 01080/5839/2011/ id. számú, előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a Panaszos előállításának foganatosítását 2011. március 15-én 11:20 órakor kezdték meg. A BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Fogda és Kísérőőr-Szolgálati Osztály 01000/16826/2011/ ált. számú jelentése szerint a Panaszost a BRFK Központi Fogdába (1025 Budapest, Gyorskocsi u. 31.) 12:35 órakor szállították. A fogdába történő befogadás előtt a Panaszos orvosi vizsgálatára a BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Technikai Osztály Bűnügyi- és Fogdaorvosi Alosztály 1629/2011. számú orvosi véleménye szerint 13:25 órakor került sor. Az orvosi vizsgálat alkalmával a Panaszos jobb alsó bordáit fájlalta, ezért a vizsgálatot végző orvos beutalta a Panaszost a Fővárosi Önkormányzat Szent János Kórháza és Észak-budai Egyesített Kórházai Traumatológiai Szakambulanciára (a továbbiakban: Szent János Kórház). A Panaszos 13:35 órakor kézzel írott nyilatkozatot tett, melyben panaszt tett a rendőri intézkedés ellen. Ezt követően az előállítást foganatosító rendőrök parancsnoka a rendőri intézkedés részleteiről meghallgatta a Panaszost (ennek pontos időpontja nem ismeretes). Ezek után a Panaszost átszállították a Szent János Kórházban, ahol – a szám nélküli járóbeteg vizsgálati lap szerint – 15:57 órakor került sor a vizsgálatára. A vizsgálat végeztével visszaszállították a BRFK Központi Fogdába, ahol „az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről” című, szám nélküli nyomtatvány

szerint 18:20 órakor kezdték meg az előállító helyiségbe történő befogadását, majd felhívták a figyelmét, hogy nyilatkozatot tehet esetleges betegségeiről, sérüléseiről, illetőleg tájékoztatták panaszjogáról. A nyomtatvány szerint 18:20 órakor élelmet is biztosítottak a számára. Időközben a Panaszos előállításának időtartamát a 0110-127-44/2011. szabs. számú határozat szerint 4 órával, 23:20 óráig meghosszabbították, a határozatból egy példányt átadtak a részére.

A szabadlábra helyezésről szóló, szám nélküli dokumentum szerint 19:15 órakor a Panaszost panasz és sérülésmentesen szabadon bocsátották.

A BRFK XIV. kerületi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztály (a továbbiakban: Igazgatásrendészeti Osztály) munkatársa – a 01140-127/44-1/2011/ szabs. számú jegyzőkönyv szerint – a BRFK Központi Fogda I. emelet 109. számú hivatali helyiségében 19:56 órakor megkezdte a Panaszos szabálysértési eljárásban történő meghallgatását, amit a jegyzőkönyv tanúsága szerint egy ízben 20:30 órakor áramszünet miatt felfüggesztettek, majd 21:17 órakor továbbfolytattak. A Panaszos meghallgatása 21:50 órakor fejeződött be.

A BRFK Bűnügyi Szervek Gazdaságvédelmi Főosztály Korrupciós Bűnözés Elleni Osztály fejlécével ellátott, 01140-127-44/2011. szabs. számú igazolás szerint a Panaszos 22:05 órakor végleg elhagyta a Központi Fogda Gyorskocsi utcai objektumát.

A fent részletezett tárgyi bizonyítás eszközökből megállapítottam, hogy a Panaszos részére átadott tájékoztatókat, nyilatkozatokat aláírásával ellátta, tehát az abban foglaltakat tudomásul vette. Megállapítottam továbbá, hogy a Panaszos előállítása 2011. március 15-én 11:20 órától 19:15 óráig (7 óra 55 perc) tartott. A Panaszossal szemben 19:56 órakor az említett Igazgatásrendészeti Osztály a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény rendelkezései alapján szabálysértési eljárást indított.

Az előállítás időtartama kapcsán a törvényi szabályozás úgy rendelkezik, hogy az előállítás „*a szükséges ideig (...)*” tarthat. A szükséges idő ez esetben nyilvánvalóan az előállítás során elvégzendő feladatokhoz szükséges időt jelenti. Nem lehet egy szubjektív, kényelmi szempontok alapján, esetlegesen az előállított személy érzékenységtől függő időtartammal azonosítani. Úgyszintén nem lehet a szükséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján (a klasszikus szükségesség-arányosság követelménye szerint), mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a rendőr köteles elvégezni. A Panaszos előállításának időtartama nem haladta meg az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott 8 órás időtartamot (bár annak meghosszabbítás felől határozatban döntöttek), ezért a személyes szabadsághoz való alapvető jog sérelmét nem tartom megállapíthatónak.

Fontosnak tartom kiemelni, hogy a Fővárosi Bíróság több korábbi ítéletében¹ kifejtette, hogy *„az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt foganatosít.”*

¹ Pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. sz. ítélete

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgya kizárólag az Rtv. IV., V. és VI. fejezete által szabályozott rendőri intézkedésekkel szembeni panaszok elbírálása lehet. A szabálysértési eljárás megindulását követő eljárási cselekményekkel összefüggő, 19:15 órától 21:50 óráig tartó időtartammal kapcsolatos panasz elbírálására a Ket. keretei között az ismertetett indokok miatt nincs törvényes lehetőség.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszos előállítása az Rtv.-ben rögzített szükséges ideig tartott, ezért az előállítás indokolatlan hosszú időtartam kapcsán előterjesztett panaszt elutasítom.

6.) Orvosi vizsgálatára bilincsben és „vezetőszáron” kísérték.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja alapján:

„E törvény alkalmazásában

h) fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (örizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett);”

A Szolgálati Szabályzat 89. § (4) bekezdése szerint:

„A kísérő őr feladata a felügyeletére bízott fogva tartott személy meghatározott helyre történő kísérése.”

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 74. pontja:

„A kísérő őri feladatra a rendőrség hivatásos állományú tagja jelölhető ki. A kísérő őrzést végrehajtó rendőr szolgálatát a rendszeresített felszereléssel, bilincsrre szerelt vezetősíjjal és bilincsrögzítő övvel teljesítse. (A vezetősíj, a bilincsrögzítő öv más erre alkalmas - emberi méltóságot nem sértő - eszközzel helyettesíthető.) A kísérő őrnél a rendszeresített felszerelésen kívül csak olyan kisméretű tárgyak lehetnek, amelyek a mozgásban nem zavarják.”

Fogdaszabályzat 76. pontja alapján:

„A fogdai kísérés lehet:

- a) belső kísérés (a rendőrségi objektumon belül történik),*
- b) külső kísérés (a rendőrségi objektumon kívül történik).”*

Fogdaszabályzat 78. pontja alapján:

„A külső kísérés során szükségessé váló pihenőre rendőrségi objektumban kerülhet sor. A fogvatartott elhelyezése az előállító helyiségben történjen. A fogvatartott - a kíséret parancsnokának engedélyével - őrkíséretében mehet szükségletei végzésére. A bilincset csak az egyik kézzől szabad levenni és a vezetősíjat alkalmazni kell. Az illemhelyet használat előtt az őrk ellenőrizze, hogy a fogvatartott nem juthat-e támadásra alkalmas eszközhez, szökési lehetőséghez. Amennyiben a kísérő őrk támadásra alkalmas eszközt talál, azt távolítsa el, a szökési lehetőséget szüntesse meg. Az illemhely használata után az őrk győződjön meg arról, hogy a kísért személy nem vett-e magához idegen, vagy nem hagyott-e hátra saját tulajdonát képező tárgyat. Akadályozza meg az ajtó becsukását és kísérje figyelemmel a fogvatartottat.”

A Panaszos az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja értelmében a kísérés megkezdésekor már fogvatartottnak minősült. A Fogdaszabályzat 74. pontja szerint a kísérő őrk feladatokat ellátó rendőr a kísérést bilincs és vezetősíj alkalmazásával teljesíti.

A Panaszost a BRFK Központi Fogda 1025 Budapest, Gyorskocsi u. 31. szám alól, a Szent János Kórház 1125 Budapest, Diós árok 1-3. szám alá kísérték, a már az előzőekben ismertetett orvosi beutalás alapján. A rendőrök a rendőrségi objektumból a Szent János Kórházig megtett 3,4 km-t – a Fogdaszabályzat 76. pont b) alpontja alapján – külső kísérésként hajtották végre.

A Fogdaszabályzat 78. pontja értelmében a külső kísérés bilincs és vezetősíj alkalmazásával került végrehajtásra.

A bilincs alkalmazása kapcsán fontos kiemelni, hogy az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolása alapján a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet.

Az intézkedéskor hatályban lévő Rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a rendőr szolgálati feladatait a jogszabályokban, illetve a jogszabályok alapján az állami irányítás egyéb jogi eszközeiben, a szervezeti és működési szabályzatban, illetve az ügyrendben, a munkaköri leírásban és az előjárói rendelkezésekben meghatározottak szerint látja el. A fentiekben kifejtett rendelkezések alapján megállapítható, hogy a Panaszos orvosi vizsgálatra történő kísérését a rendőr a számára előírt rendelkezéseknek megfelelően hajtotta végre.

Álláspontom szerint szükségszerű, jogszerű, indokolt és törvényes volt a Panaszossal szemben megelőzésként alkalmazott bilincselés, majd az azt követő, vezetősíjjal történő kísérés, ezért az ezzel kapcsolatban előterjesztett panaszt elutasítom.

7.) A Panaszos sérelmezte, hogy „némely” rendőr tiszteletlenül viselkedett vele szemben.

A Panaszos meghallgatásakor kifejezetten a ruházátátvizsgálásakor tanúsított rendőri viselkedést panaszolta.

A BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság 2012. január 17-én kelt, 01080/105-3/3/2011. P. számú jelentése szerint a Panaszossal szemben személyes szabadságot korlátozó intézkedést foganatosító rendőrök egybehangzóan azt állították, hogy az intézkedés mindvégig normálisan, emberi hangnemben zajlott.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, mely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat. A Panaszos az eljárás során tett állítását a nyilatkozatán kívül alátámasztani nem tudta, így a rendőri jelentésben foglaltak ellenkezőjének bizonyítása eredménytelen maradt.

Mindezek alapján a jelentésben foglaltakat fogadom el bizonyítékként és a panaszt elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában tett megállapításával és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében foglalt indokok alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdése, a 13. § (1) bekezdése, az 54. § (1) bekezdése, az 55. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 159. § (1) bekezdése, a 330. § (2) és a 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 26. § (1) bekezdés c) pontja, 30. § (f) pontja, 31. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (3) és (7) bekezdései, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdése, 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése, a 30. §-a, 31. § (2) és (2) bekezdései, a 33. § (2) bekezdés a) és f) pontja és (3), (4) bekezdés, a 47. §-a, a 97. § (1) bekezdése h) pontja, a 92. § (1), (2) és (3) bekezdései, a 93. § (1) bekezdése, és a 93/A. § (6) és (7) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 39. § (1) és (2) bekezdései, a 40. § (1) és (2) bekezdése, a 43. § (1) bekezdése, az 59. § (1) és (2) bekezdései, a 89. § (4) bekezdése;
- a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 74. pontja, a 76. pontja és a 78. pontja.

Budapest, 2012. július „ „.

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**